

berszívnek örvényei, tragédia 5 felvonásban; Kun László, történelmi dráma; A Dárday-ház, dráma 5 felvonásban; A lelkes magyar leány, színmű 4 felvonásban. Drámák, melyek csak halála után jelentek meg: Elmés özvegy. Bánk-bán. Balatonfüreden 1877 május 11-én leleplezték szobrát. (V. ö. Balatonfüredi színész.)

Kisfaludy-színház, Budán, a III. kerületben, a Lajos uccában; 1897 február 20-án nyílt meg. Igazgatója: Serly Lajos zeneszerző volt, aki 40.000 forint költséggel építette föl. Rokoko-homlokzatban épült Bernthal és Breuer építésszek tervei szerint 1896 októbertől, azelőtt e helyen börgyár volt. A színházba 450 személy fért el. A megnyitón, Prém József prologusa után, a Vigjáték, Kisfaludy Károly egyfelvonásos vígjátéka került színre és Souppé: Felsőbb leányok 2 felvonásos operettje. Irta Treumann Károly. Fordította: Latabár Endre. Tagok voltak: Ilosvay Hugó művezető, Bende Ödön titkár és neje, Salamon Katinka, Cservári Irma, H. Lévy Bert, Barts Aranka, Kissné Pataky Irma, Erdélyi Margit, Tallián Ida, Faltai Erzs, Szikora Anna, Szabados Etel, Somogyi Róza, Rédei István, Szentcs János, Hatvani Ede, Iványi István, Fehérvári Ottó, Kiss János, Szilassy Imre, Kardos Andor, Szécsi Sándor, Makróczy János ügyelő, Garai Károly sűgő. — Serly Lajos ismert fővárosi vendégművészeket hozott a Kisfaludy-színházba, a Népszínház legsikerültebb darabjait adatta elő, valóságos kultúrharcot kezdett Óbudán a magyar szóért és a magyar színjátszásért. De hiábavalónak bizonyult a lelkes törekvése: buknia kellett. Az igazgatói székben őt Hatvani Károly követte, azután Károlyi Lajos jött, őt felváltotta Fehér Dezső, majd 1903 május 9-én Havi Lajos. Azután új vállalkozó jelentkezett az óbudai elátkozott vár portáján. Kövessy Albert a Sulamit-tal, ismét megnyitotta a színházat. Ma már tagadhatatlan, hogy a Sulamit muzsikája törte meg az óbudaiak ellenállását és ettől az időtől számítják a színház új korszakát is. A Sulamitot százszor adták egyfolytában a dunaparti rozzant kis épület színpadán. Kövessy társulatának tagjai voltak: Kesztler Ede, Kovács Sándor, Pataki József, Radó Sándor, Sarkadi Aladár, Kövessyné, Kápolnai Irén, Arday Ida, Molnár Gizella,

Bánfalvi Béla, Gyurman Alice, stb. stb. A soká. Ez az egy darab tetszett, — több nem kell! Hoztak népszínművet, társadalmi drámát, operettet, kabarét, mindig üres nézőtér fogadta a színészeket. Kövessy is megúnta a dolgot, otthagya Óbudát. Visszajött Pestre. 1901 március 7-én Bokross József volt az igazgató. Aztán megint minden évben új igazgató, minden évben új társulat. 1915-ben, mikor a pesti színházak is oly váratlanul fellendültek, megint akadt egy jelentkező. Kaposi Ernő színtársulata már a munkásoknak rendezte az előadásait. Kis helyárrakkal, zongorakísérettel játszottak operettet, kabarét — váratlan sikerrel. Nap-nap után zsufolt ház tapsolt a lelkes, kis társulatnak, amely már a magyar munkásokon át akarta meghódítani a német polgárságot. Ez sikerült is. Az óbudai börgyári színházból Kisfaludy Színház lett és az óbudai közönség megszerette a magyar színházat és a magyar szót is. 1920-ban Kaposi Ernő társulatának ezek voltak a tagjai: Komáromi Böske, Pataki Bert, P. Jancsó Jolán, Somossy Renée, Kaposiné Elza, Kaposi Ernő igazgató, Komáromi Ili, Halász Paula, Kovács Böske, Réti Mancsi, Szerényi Rózsi, Bazsai Lajos, Teleki Gábor, Tihanyi György, Kőmíves Sándor, Fodor Artúr, Kőmíves Rezső, Gruber Lipót, Somló Márton, Koncz István, Tollasi István, Csepregi J. A kommunizmus bukása után Kaposi eladta a színházat egy óbudai társaságnak, amely átalakítva, modern színházzá képezve, Pintér Imrét, a régi Népszínház jeles népszínmű-színészét hívta meg igazgatónak. Pintér örömmel vállalta a meghívást és új társulatával bevonult az óbudai kis színházba. Természetesen Pintér nevét már ismerték a harmadik kerületben is, így Blaha Lujza híres partnerének már könnyebb tere volt az óbudai német földön. Pintér Imre 1921 október 7-én vette át a színház vezetését. Az első előadás a Cigánybáró operett volt. Zsupánt Pintér Imre, Arzenát Dobrosi Kató, Carnerot Pogány Ernő, Ciprát Harsányi Lea, Szaffit Parlagi Kornélia, Gábor diákot Cselényi József játszotta. 1922 szeptember közepétől jó ideig ismét néma maradt a színház, mert 40.000 koronás bevételből (és ennyihez Ó-Budán zsufolt ház kellett, ami hétköznapi soha nem volt) nem lehetett felemelt rendőrségi, tűzoltói, világítási, vigalmi, forgal-